

Téma

Povinností komory bude udržet kvalitu zdravotní péče

Pro zdravotníky nelékaře je letošní rok mimořádně klíčový. Zrychlují a zintenzivňují se přípravné práce na vytvoření komory nelékařů.

V Evropě jsou jen tři země, kde nelékařští zdravotničtí pracovníci nemají svou profesní komoru. Je to Řecko, Francie a tou třetí zemí je prozatím Česko. To se ale vbrzku změní. I čeští nelékaři chtějí mít svoji komoru a od ledna příštího roku by ji mít mohli. Hovořila o tom pro Florence Mgr. Dana

Jurásková, Ph.D., MBA, prezidentka České asociace sester, která je jednou z těch, kteří se na přípravných pracích podílejí.

Česká asociace sester vloni oslavila dvacítku. Její kariéra byla úspěšná. Myslíte si, že se navzdory tomu přežila? Že je načase, aby „porodila dítě“?

Česká asociace sester je dnes na křižovatce. Na jedné straně si vydobyla poměrně značné neformální pravomoci, prostor k ovlivňování zdravotnické reality a také například přístup k informacím, na straně druhé se ukazuje určitá krize v jejím postavení, a to hlavně v oblasti odbornosti. Členové České asociace mají oprávněné obavy, že v současném prostředí ve společnosti, politice či při výměně odpovědných struktur může její neformální postavení skončit a pak dojde k velké krizi. A Česká asociace sester nemá žádný nástroj, jak toto postavení udržet. Proto poskytování zdravotní péče nelékařskými zdravotnickými pracovníky zcela jednoznačně potřebuje pevné legislativní zaštitění. Pravomoci komory ze zákona umožní ochránit nelékaře v oblasti odborné i legislativní. Na tom se shodli vloni v červnu nejen zástupci České asociace sester, ale s jednou výjimkou i zástupci všech profesních organizací zdravotníků nelékařů na své první schůzce o komoře.

Co všechno je obsahem toho takzvaného neformálního prostoru ČAS?

Spolupracujeme s Ministerstvem zdravotnictví, odbornými společnostmi a sdruženími, účastníme se tvorby všeobecně závazných předpisů, podílíme se na tvorbě kompletací pedagogických dokumentů, vyjadřujeme se k dokumentům, které se týkají pregraduálního vzdělávání, ale i programů, které procházejí akreditační komisí ve smyslu specializačním. Jsme členy akreditační komise, máme soudní znalce v oblasti ošetrovatelství.

Co víc může komora nabídnout oproti České asociaci sester?

V pracovní verzi máme organizační řád komory, který na tuto otázku odpovídá. Komora bude plnit všechny funkce, které dnes plníme v České asociaci sester, bude stejně dbát o odbornou a etickou úroveň členů. Diskuse nad zásadními úkoly komory probíhá nejen v rámci odborných společností, ale i na Ministerstvu zdravotnictví. Hnacím motorem této diskuse je tzv. „velká“ novela zákona č. 96/2004 Sb. Brzy tedy bude jasné, zda komora získá takové pravomoci, aby mohla ovlivňovat kvalitu a dodržování etických pravidel při poskytování zdravotní péče nelékaři. Zda bude odpovědná např. za celoživotní vzdělávání sdružovaných profesí. Má ambice poskytovat svým členům právní pomoc. Zprostředkovávat zastupování před soudy, orgány státní správy a územní samosprávy. Komora nelékařů předpokládá, že bude mít své právní oddělení, podobně jako Česká lékařská komora. Zásadním úkolem komory bude také vyjednávání se zdravotními pojišťovny. Bude hájit práva a zájmy svých členů, související s výkonem zdravotnického povolání, zejména z hlediska předpisů, které mají vliv na bezpečí zdravotníků, na jejich kvalifikační strukturu a počty. To jsou jen její nejdůležitější funkce.

Jak vzniká komora?

Dne 18. ledna, na schůzi přípravného výboru složeného ze zástupců 26 stávajících profesních organizací zdravotníků nelékařů, byl dohodnut postup a rozdělení úkolů pro vytvoření komory zdravotníků nelékařů, organizace nezávislé na státu, která si bude veškeré své záležitosti spravovat sama. Jejím hlavním cílem bude udržení kvality zdravotní péče v Česku.

Komora vzniká jako úplně nová organizace. Žádné profesní sdružení se do ní nemůže transformovat. To znamená, že můžeme oslovit členy všech nelékařských odborných společností, zejména regionální struktury, aby začali připravovat skupiny lidí v regionu, kteří budou ochotni komoru založit. Platforma, kterou nabízíme, je regionální organizační struktura. V každém případě u vzniku komory budou stát všechna nelékařská povolání, která se budou chtít na jejím vzniku podílet.

Chápu správně, že Česká asociace sester, případně jiná profesní organizace, budou moci pod svým názvem fungovat i po vzniku komory?

Jestli Česká asociace sester bude dál fungovat, nebo ne, o tom rozhodnou její členové. Já se domnívám, ale je to jenom můj osobní názor, že si svůj odborný potenciál zachová i uvnitř komory.

Jaké bude vnitřní uspořádání komory?

I toto je v tuto chvíli velmi diskutováno. Jedna z variant počítá se vznikem odborných sekcí a se správní strukturou. Budou existovat orgány komory, které budou mít své správní povinnosti, jako je vyjadřování se k uznání kvalifikace, k registraci, účast na výběrových řízeních na vznik zdravotnických zařízení, výběrových řízení managementů nemocnic atd. Ale odbornost – tedy oblast, kde se budou vytvářet standardy, kde se budeme vyjadřovat ke vzdělávání nelékařů v rámci evropských trendů – budou řešit odborné podkomory, které komora v sobě bude mít.

Není České asociaci sester podsouváno, že iniciovala založení komory, aby v ní získala dominantní postavení?

Česká asociace sester má morální právo a sílu – je největší, respektovaná – aby vyvolala takováto jednání. Ale něco jiného je pozvat společnost ke stolu a něco jiného je za ně rozhodovat. Česká asociace sester nikdy nebude za ostatní rozhodovat. Jednání s ostatními organizacemi pokračují, za sebou máme vznik přípravného výboru, který je členěn tak, že každá odborná společnost má hlas, nikdo nemá převahu, nikdo nemá právo veta. Těmito odbornými společnostmi nikdy nebylo zpochybněno právo asociace takovouto iniciativu vést. Většinový názor zve odborné společnosti k jednání a dál o tom bude pravděpodobně rozhodovat vedení přípravného výboru, nikoli Česká asociace sester.

Jarmila Škubová
Fota Václav Kříž